

**REPUBLIKA E SHQIPËRISË
KUVENDI**

LIGJ

Nr. 59/2014

**PËR KARRIERËN USHTARAKE NË FORCAT E ARMATOSURA
TË REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË**

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83, pika 1, të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave,

K U V E N D I

I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË

V E N D O S I:

KREU I

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 1

Objekti

Objekt i këtij ligji është përcaktimi i sistemit të menaxhimit të karrierës ushtarake në Forcat e Armatosura të Republikës së Shqipërisë.

Neni 2

Qëllimi

Ky ligj ka për qëllim përcaktimin e kriterëve për pranimin në Forcat e Armatosura, rendin e gradave, përparimin në gradë dhe karrierë, ndërprerjen e karrierës ushtarake, si dhe autoritetet përgjegjëse për zhvillimin e karrierës në Forcat e Armatosura.

Neni 3

Subjektet

Subjekte të këtij ligji janë ushtarakët aktivë të Forcave të Armatosura të Republikës së Shqipërisë, studentët ushtarakë, si dhe ushtarakët në rezervë.

Neni 4

Juridiksioni territorial

Ky ligj zbatohet në të gjithë territorin e Republikës së Shqipërisë, si dhe jashtë territorit të saj për ushtarakët shqiptarë kur ata janë dërguar me mision, shërbim, studime, stërvitje të përbashkëta, mision diplomatik ose në bazë të marrëveshjeve ndërkombëtare dy ose shumëpalëshe.

Neni 5

Përkufizime

Në këtë ligj termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

1. “Ushtarak aktiv i Forcave të Armatosura” është shtetasi shqiptar i titulluar oficer, nënoficer, ushtar nga autoriteti kompetent, që bën betimin ushtarak dhe shërben në Ministrinë e Mbrojtjes dhe në Forcat e Armatosura.

2. “Ushtarak në rezervë” është ushtaraku që ka shërbyer në Forcat e Armatosura dhe, pasi ndërpret karrierën ushtarake aktive, përfshihet në strukturat rezervë të Forcave të Armatosura.

3. “Ushtarak në lirim” është ushtaraku që ka shërbyer në Forcat e Armatosura dhe, pasi ndërpret karrierën ushtarake aktive, nuk përfshihet në strukturat rezervë të Forcave të Armatosura.

4. “Oficer aktiv i Forcave të Armatosura” është ushtaraku i titulluar si i tillë me urdhër të Ministrit të Mbrojtjes.

5. “Nënoficer aktiv i Forcave të Armatosura” është ushtaraku i titulluar si i tillë me urdhër të Shefit të Shtabit të Përgjithshëm të Forcave të Armatosura.

6. “Ushtar/detar aktiv i Forcave të Armatosura” është ushtaraku i titulluar si i tillë me urdhër të Shefit të Shtabit të Përgjithshëm të Forcave të Armatosura.

7. “Student ushtarak” është shtetasi shqiptar që është përzgjedhur për t’u arsimuar në institucionet e përgatitjes së oficerëve të rinj, brenda ose jashtë vendit, dhe ka bërë betimin ushtarak.

8. “Kursant” është shtetasi shqiptar:

a) kandidat për oficer aktiv pas përfundimit minimalisht të ciklit të parë të studimeve të larta, brenda ose jashtë vendit, dhe që ndjek kursin përkatës ushtarak në institucionet arsimore ushtarake;

b) kandidat për ushtar, i cili është shpallur fitues pas procedurave të rekrutimit nga institucioni përkatës dhe ndjek kurset për t’u certifikuar për ushtar.

9. “Gradë ushtarake” është titulli dhe shenja që mban ushtaraku i Forcave të Armatosura në uniformën ushtarake.

10. “Gradë për specialitete” është kategoria e gradave ushtarake, e cila u jepet ushtarakëve të profesioneve specifike.

11. “Epror” është ushtaraku i cili, në bazë të gradës apo funksionit, ushtron autoritet mbi ushtarakët vartës.

12. “Vartës” është ushtaraku, i cili është nën autoritetin e një ushtaraku që ka gradë apo funksion më të lartë.

KREU II

GRADAT DHE KARRIERA USHTARAKE NË FORCAT E ARMATOSURA

Neni 6

Karriera ushtarake

Karriera ushtarake është ecuria në rendin e gradave dhe funksioneve gjatë kryerjes së shërbimit ushtarak aktiv.

Neni 7

Hierarkia ushtarake

1. Hierarkia ushtarake përfshin rendin e gradave dhe të funksioneve.
2. Rendi i gradave dhe i funksioneve në Forcat e Armatosura shkallëzohet nga më i ulëti në më të lartën, sipas lidhjeve e varësive që kanë ndërmjet tyre.
3. Ushtarakët, në varësi të hierarkisë së funksioneve dhe gradave, janë eprorë dhe vartës.

Neni 8

Kategoritë e ushtarakëve

1. Ushtarakët e Forcave të Armatosura janë ushtarakë të shërbimit aktiv dhe ushtarakë në rezervë.
2. Ushtarakët e shërbimit aktiv janë ushtarakë të shërbimit të përkohshëm dhe ushtarakë të shërbimit të karrierës. Ushtarakët e shërbimit të përkohshëm janë oficerët me gradë “Nëntoger”, “Toger” dhe “Kapiten”, nënoficerët me gradë “Nëntetar” e “Tetar” dhe ushtarët/detarët. Ushtarakë të shërbimit të karrierës janë oficerët me gradë “Major”, “Nënkolonel”, “Kolonel” dhe oficerët me gradë madhore dhe nënoficerët me gradë “Rreshter”, “Kapter” dhe “Kryekapter”.
3. Ushtarakë të shërbimit aktiv në Forcat e Armatosura janë oficerë, nënoficerë dhe ushtarë/detarë.

Neni 9

Kontrata e shërbimit ushtarak aktiv

1. Ushtarakët, me pranimin e tyre në shërbimin ushtarak aktiv, nënshkruajnë kontratë, si më poshtë:
 - a) Për ushtarët/detarët:
 - i) kontrata lidhet për një afat jo më pak se 3 vjet me të drejtë ripërtëritjeje. Kohëzgjatja e ripërtëritjes së kontratës është 3-vjeçare dhe nuk duhet të kalohet mosha maksimale e përcaktuar në nenin 14 të këtij ligji;

ii) kontrata nënshkruhet midis ushtarakut dhe Forcave të Armatosura. Në emër të Forcave të Armatosura nënshkruajnë Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Forcave të Armatosura ose personi i autorizuar prej tij, komandanti i forcës, komandanti i strukturës mbështetëse apo komandantët e strukturave të tjera kryesore, në përputhje me strukturën e Forcave të Armatosura.

b) Për nënoficerët:

i) kontrata lidhet për një afat jo më pak se 3 vjet me të drejtë ripërtëritjeje. Kohëzgjatja e ripërtëritjes së kontratës për gradën respektive bëhet sipas përcaktimeve të pikës 2, të nenit 13, të këtij ligji, dhe nuk duhet të kalojë moshën maksimale e përcaktuar në pikën 1, të nenit 14, të këtij ligji;

ii) kontrata nënshkruhet midis ushtarakut dhe Forcave të Armatosura. Në emër të Forcave të Armatosura nënshkruajnë Shefi i Shtabit të Përgjithshëm të Forcave të Armatosura ose personi i autorizuar prej tij, komandanti i forcës, komandanti i strukturës mbështetëse apo komandantët e strukturave të tjera kryesore, në përputhje me strukturën e Forcave të Armatosura.

c) Për studentët ushtarakë dhe oficerët:

i) kontrata lidhet me fillimin e studimeve brenda dhe jashtë vendit. Në kontratë përfshihen koha e arsimimit dhe 6 vjet periudhë shërbimi si oficer në Forcat e Armatosura. Kohëzgjatja e ripërtëritjes së kontratës për gradën respektive bëhet sipas përcaktimeve të pikës 2, të nenit 13, të këtij ligji, dhe nuk duhet të kalojë moshën maksimale e përcaktuar në pikën 1, të nenit 14, të këtij ligji;

ii) në emër të Forcave të Armatosura për studentët ushtarakë nënshkruan komandanti i Komandës së Doktrinës dhe Stërvitjes, ndërsa për oficerët nënshkruan drejtuesi i njësisë së menaxhimit të personelit në Ministrinë e Mbrojtjes.

2. Në rast shkeljeje të kontratës, shtetasit dhe ushtarakët detyrohen të dëmshpërblejnë shpenzimet për kohën e studimit apo kualifikimit brenda ose jashtë vendit. Urdhri i Ministrit të Mbrojtjes për shlyerjen e detyrimit në këto raste përbën titull ekzekutiv dhe për ekzekutimin e tij ngarkohet shërbimi përmbartimor gjyqësor.

3. Procedurat e lidhjes së kontratës së shërbimit ushtarak aktiv përcaktohen me udhëzim të Ministrit të Mbrojtjes.

4. Shtetasit/ushtarakët, që nënshkruajnë kontratë, sipas këtij neni, janë të detyruar të shërbejnë në të gjitha strukturat e Forcave të Armatosura, sipas nevojave dhe situatave operacionale, brenda dhe jashtë vendit.

Neni 10

Subjektet përfituese të gradave ushtarake

Në Forcat e Armatosura gradat u jepen oficerëve, nënoficerëve, ushtarëve/detarëve, studentëve ushtarakë dhe ushtarakëve në rezervë.

Neni 11

Klasifikimi i gradave ushtarake

Gradat ushtarake në Forcat e Armatosura klasifikohen:

a) Për oficerët aktivë:

i) grada madhore;

ii) grada të larta;

- iii) grada të ulëta.
- b) Për nënoficerët aktivë:
 - i) grada të larta;
 - ii) grada të ulëta.

Neni 12

Gradat ushtarake

1. Gradat ushtarake, sipas klasifikimit dhe shërbimit, janë:

a) Për oficerët aktivë:

Klasifikimi	Grada Forca Tokësore/Ajrore	Grada Forca Detare
i) Gradë madhore	Gjeneral lejtnant	Admiral;
ii) Gradë madhore	Gjeneral major	Nënadmiral;
iii) Gradë madhore	Gjeneral brigade	Kundëradmiral;
iv) Gradë e lartë	Kolonel	Kapiten i rangut I;
v) Gradë e lartë	Nënkolonel	Kapiten i rangut II;
vi) Gradë e lartë	Major	Kapiten i rangut III;
vii) Gradë e ulët	Kapiten	Kapiten Lejtnant;
viii) Gradë e ulët	Toger	Lejtnant;
ix) Gradë e ulët	Nëntoger	Nënlejtnant.

b) Për nënoficerët aktivë:

Klasifikimi	Grada Forca Tokësore/Ajrore	Grada Forca Detare
i) Gradë e lartë	Kryekapter	Kryekapter;
ii) Gradë e lartë	Kapter	Kapter;
iii) Gradë e ulët	Rreshter	Rreshter;
iv) Gradë e ulët	Tetar	Tetar;
v) Gradë e ulët	Nëntetar	Nëntetar.

c) Për ushtarët aktivë:

Titulli	Grada Forca Tokësore/Ajrore	Grada Forca Detare
i) Ushtar	Ushtar IV	Detar IV;
ii) Ushtar	Ushtar III	Detar III;
iii) Ushtar	Ushtar II	Detar II;
iv) Ushtar	Ushtar I	Detar I.

ç) Për studentët:

Titulli	Lloji i gradës
Student	Kadet.

2. Studentët shqiptarë, që ndjekin studimet në shkollat ushtarake jashtë vendit, mbajnë uniformën dhe simbolet e gradës së studentit të akademive ushtarake shqiptare, sipas marrëveshjeve dypalëshe me vendet pritëse.

3. Rekrutët, kur hyjnë në shërbimin aktiv, nuk mbajnë gradë deri në përfundimin me sukses të stërvitjes bazë. Pas përfundimit të kësaj periudhe, kandidatët për ushtarë gradohen “Ushtar I” ose “Detar I”.

Neni 13

Koha e qëndrimit në gradë

1. Koha minimale e qëndrimit në një gradë për fitimin e gradës së radhës është:

Forca Tokësore/Ajrore	Forca Detare	Koha në gradë
a) Ushtar I	Detar I	1 vit;
b) Ushtar II	Detar II	1 vit;
c) Ushtar III	Detar III	1 vit;
ç) Ushtar IV	Detar IV	3 vjet;
d) Nëntetar	Nëntetar	3 vjet;
dh) Tetar	Tetar	4 vjet;
e) Rreshter	Rreshter	6 vjet;
ë) Kapter	Kapter	5 vjet;
f) Nëntoger	Nënlejtant	3 vjet;
g) Toger	Lejtnant	4 vjet;
gj) Kapiten	Kapiten lejtnant	5 vjet;
h) Major	Kapiten i rangut III	6 vjet;
i) Nënkolonel	Kapiten i rangut II	5 vjet;
j) Kolonel	Kapiten i rangut I	5 vjet;
k) Gjeneral brigade	Kundëradmiral	3 vjet;
l) Gjeneral major	Nënadmiral	3 vjet.

2. Në rast mospërparimi në gradë, ushtarët me gradën “Ushtar IV”, nënoficerët me gradë “Nëntetar” dhe oficerët me gradat “Nëntoger”, “Toger” që plotësojnë 14 vite shërbimi aktiv në Forcat e Armatosura, pavarësisht parashikimeve të pikës 1, të nenit 14, të këtij ligji, dalin në rezervë. Në rast mospërparimi në gradë, oficerët me gradën kapiten dhe nënoficerët me gradën tetar, që plotësojnë 15 vite shërbimi aktiv në Forcat e Armatosura, pavarësisht parashikimeve të pikës 1, të nenit 14, të këtij ligji, dalin në rezervë.

3. Koha e qëndrimit në një gradë në shërbimin aktiv llogaritet nga data e hyrjes në fuqi të urdhrin përkatës për dhënien e gradës.

4. Koha e shërbimit në rezervë nuk llogaritet si kohë qëndrimi në gradë për gradim në shërbimin aktiv.

5. Kriteret për gradimin e oficerëve, nënoficerëve dhe ushtarëve në rezervë përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e Ministrit të Mbrojtjes.

Neni 14

Mosha maksimale e qëndrimit në shërbimin aktiv

1. Mosha maksimale e qëndrimit në shërbimin aktiv është:

Forca Tokësore/Ajrore	Forca Detare	Mosha në shërbim aktiv
a) Ushtar I	Detar I	28 vjeç;
b) Ushtar II	Detar II	29 vjeç;
c) Ushtar III	Detar III	30 vjeç;
ç) Ushtar IV	Detar IV	33 vjeç;

d) Nëntetar	Nëntetar	37 vjeç;
dh) Tetar	Tetar	45 vjeç;
e) Rreshter	Rreshter	54 vjeç;
ë) Kapter	Kapter	55 vjeç;
f) Kryekapter	Kryekapter	57 vjeç;
g) Nëntoger	Nënlejtant	30 vjeç;
gj) Toger	Lejtnant	35 vjeç;
h) Kapiten	Kapiten lejtnant	45 vjeç;
i) Major	Kapiten i rangut III	55 vjeç;
j) Nënkolonel	Kapiten i rangut II	57 vjeç;
k) Kolonel	Kapiten i rangut I	59 vjeç;
l) Gjeneral brigade	Kundëradmiral	61 vjeç;
ll) Gjeneral major	Nënadmiral	63 vjeç;
m) Gjeneral lejtnant	Admiral	65 vjeç.

2. Oficeri me gradë madhore, pavarësisht nga mosplotësimi i moshës së përcaktuar në pikën 1, të këtij neni, dhe i kriterëve të përcaktuara në nenet 25 dhe 26, të këtij ligji, nxirret në rezervë apo lirim, kur plotëson njërin nga këto kriterë:

a) kur pas kalimit të kohës së qëndrimit në një gradë sipas pikës 1, të nenit 13, të këtij ligji, nuk ka marrë gradën e radhës;

b) kur nuk ka kuota të lira për konkurrim për gradën e radhës, sipas tabelës së organizimit dhe pajisjeve.

3. Oficerët, pas marrjes së gradës “Major” dhe nënoficerët pas marrjes së gradës “Rreshter”, nuk nënshkruajnë kontratë, por vazhdojnë shërbimin aktiv të karrierës dhe shërbejnë në shërbimin aktiv, sipas përcaktimeve të pikës 1 të këtij neni.

4. Moshë minimale e pranimit në Forcat e Armatosura është 18 vjeç.

5. Shtetasit, në momentin e titullimit oficer aktiv dhe ushtar/detar aktiv, nuk duhet të kenë mbushur moshën 27 vjeç. Përgjithësisht bëjnë vetëm shtetasit që do të titullohen oficerë dhe ushtarë/detarë aktivë, të cilët do të jenë personel mjekësor i Forcave të Armatosura dhe në momentin e titullimit nuk duhet të kenë mbushur moshën 32 vjeç.

KREU III

TITULLIMI DHE GRADIMI I USHTARAKËVE AKTIVË

Neni 15

Titullimi dhe gradimi i ushtarëve aktivë

1. “Ushtar/detar aktiv i Forcave të Armatosura” titullohet shtetasi shqiptar që ka kryer minimalisht arsimin parauniversitar brenda ose jashtë vendit, ka kryer kursin përkatës ushtarak të ushtarit dhe bën betimin ushtarak.

2. Titullimi “Ushtar/detar aktiv” dhe dhënia e gradës së parë të ushtarit/detarit aktiv bëhet me urdhër të Shefit të Shtabit të Përgjithshëm, me propozimin e titullarit të institucionit arsimor dhe stërvitor në Forcat e Armatosura, i cili ka certifikuar kandidatin në përfundim të kursit.

Shtetasit shqiptar, kandidat për “Ushtar/detar aktiv”, me arsim të lartë, i jepet grada “Ushtar II/detar II”.

3. Gradat e tjera për ushtarët/detarët aktivë jepen nga:

- a) Shefi i Shtabit të Përgjithshëm për ushtarët/detarët që shërbejnë në Ministrinë e Mbrojtjes, Shtabin e Përgjithshëm dhe strukturat e varësisë së tyre;
 - b) komandanti i forcës për strukturën që drejton dhe ato të varësisë;
 - c) komandanti i strukturës mbështetëse për strukturën që drejton dhe ato të varësisë.
4. Ministri i Mbrojtjes, me propozimin e Shefit të Shtabit të Përgjithshëm, përcakton me udhëzim procedurat dhe kriteret për rekrutimin e ushtarëve/detarëve aktivë.

Neni 16

Titullimi dhe gradimi i nënoficerëve aktivë

1. “Nënoficer aktiv” titullohet ushtari/detari IV, që ka kryer kualifikimin përkatës të nënoficerit.
2. Titullimi “nënoficer aktiv” dhe dhënia e gradës së parë “Nëntetar” bëhet me urdhër të Shefit të Shtabit të Përgjithshëm, me propozimin e titullarit të institucionit arsimor dhe stërvitor në Forcat e Armatosura, i cili ka certifikuar kandidatin në përfundim të kursit.
3. Gradat për nënoficerët aktivë jepen me urdhër të Shefit të Shtabit të Përgjithshëm, me propozimin e komisionit të karrierës.
4. Ministri i Mbrojtjes, me propozimin e Shefit të Shtabit të Përgjithshëm, përcakton me udhëzim procedurat dhe kriteret për rekrutimin e nënoficerëve aktivë.

Neni 17

Titullimi dhe gradimi i oficerëve aktivë

1. “Oficer aktiv i Forcave të Armatosura” titullohet shtetasi shqiptar që plotëson një nga kriteret e mëposhtme dhe bën betimin ushtarak:
 - a) të ketë kryer arsimin e lartë ushtarak brenda ose jashtë vendit;
 - b) të ketë kryer arsimin e lartë ushtarak dhe ciklin e parë të studimeve të larta pas arsimimit ushtarak jashtë vendit;
 - c) të ketë kryer ciklin e parë të studimeve të larta, brenda ose jashtë vendit, dhe kursin përkatës ushtarak në institucionet arsimore ushtarake.
2. Titullimi “oficer aktiv” dhe dhënia e gradës së parë të oficerit bëhet me urdhër të Ministrit të Mbrojtjes, me propozimin e titullarit të institucionit arsimor dhe stërvitor në Forcat e Armatosura.
3. Grada “Nëntoger” u jepet shtetasve që janë titulluar “oficer aktiv”.
4. Gradat e ulëta dhe të larta të oficerëve jepen me urdhër të Ministrit të Mbrojtjes, me propozimin e komisioneve të karrierës.
5. Gradat madhore u jepen oficerëve me dekret të Presidentit të Republikës, me propozimin e Ministrit të Mbrojtjes.
6. Grada e Shefit të Shtabit të Përgjithshëm dhe Grada e Komandantit të Forcave të Armatosura në kohë lufte jepen me dekret të Presidentit të Republikës, me propozimin e Kryeministrit.

Neni 18

Kriteret e përgjithshme për përparimin në gradë

1. Ushtaraku merret në shqyrtim për marrjen e gradës së radhës, kur plotëson kriteret e mëposhtme:

a) të ketë plotësuar kohën e qëndrimit në një gradë, sipas pikës 1, të nenit 13, të këtij ligji;

b) të ketë arsimimin dhe kualifikimin e nevojshëm për marrjen e gradës së radhës, sipas nenit 20 të këtij ligji;

c) më shumë se gjysma e vlerësimeve vjetore gjatë viteve të qëndrimit në gradën që mban të mos jetë më e ulët se “kënaqshëm”;

ç) të jetë i aftë fizikisht dhe në gjendje shëndetësore të mirë.

2. Nënoficerët me gradë “Nëntetar” dhe oficerët me gradë “Nëntoger”, “Toger”, shqyrtohen dy herë radhazi nga komisionet e karrierës për marrjen e gradës së radhës.

3. Nënoficerët me gradë “Tetar” dhe oficerët me gradë “Kapiten” shqyrtohen tri herë radhazi nga komisionet e karrierës për marrjen e gradës së radhës.

4. Oficerët e karrierës me gradë “Major”, “Nënkolonel”, “Kolonel” dhe nënoficerët e karrierës me gradë “Rreshter” dhe “Kapter” shqyrtohen tri herë radhazi nga komisionet e karrierës për marrjen e gradës së radhës.

5. Oficerët me gradë madhore shqyrtohen vetëm një herë nga komisioni i karrierës për marrjen e gradës së radhës.

6. Gradimi, sipas këtij ligji, bëhet në përputhje me nevojat organike të Forcave të Armatosura të Republikës së Shqipërisë.

7. Shefi i Shtabit të Përgjithshëm, brenda muajit mars të çdo viti, i paraqet Ministrin të Mbrojtjes nevojat organike të Forcave të Armatosura për çdo gradë, sipas llojit të forcës dhe specialiteteve. Komandantët e forcave dhe komandantët e strukturave mbështetëse, brenda muajit mars të çdo viti, i paraqesin Shefit të Shtabit të Përgjithshëm nevojat organike të strukturave që drejtojnë për çdo gradë, sipas llojit të forcës dhe specialiteteve.

8. Ministri i Mbrojtjes, në zbatim të shkronjës “ç”, të pikës 1, të këtij neni, miraton rregulloren e aftësive fizike, me propozimin e Shefit të Shtabit të Përgjithshëm.

Neni 19

Vlerësimi vjetor i ushtarakut

1. Vlerësimi vjetor i ushtarakut është procesi i verifikimit të përgjithshëm vjetor të realizimit të objektivave të përcaktuar në detyrë, i aftësive apo dobësive të ushtarakut në kryerjen e detyrave, si dhe cilësive etike e morale të tij. Vlerësimi i rezultateve synon përmirësimin e aftësive profesionale dhe të cilësisë së shërbimit nga ushtarakët.

2. Ushtaraku vlerësohet në një nga këto nivele:

a) “Shkëlqyer”;

b) “Shumë mirë”;

c) “Kënaqshëm”;

ç) “Jo gjithnjë i përshtatshëm”;

d) “Pamjaftueshëm”.

3. Ministri i Mbrojtjes, me propozimin e Shefit të Shtabit të Përgjithshëm, miraton rregulloren e vlerësimit të ushtarakëve.

Neni 20

Arsimimi dhe kualifikimi për përparim në gradë

1. Ushtarakët e Forcave të Armatosura, për të fituar gradën e radhës, duhet të plotësojnë kriteret e arsimimit dhe të kualifikimit si më poshtë:

a) Oficerët:

i) Nëntogeri, për të fituar gradën e “Togërit”, të ketë kryer kursin bazë të oficerit ose kurse të njësuara me të, sipas urdhrimit të Ministrit të Mbrojtjes;

ii) Togëri, për të fituar gradën e “Kapitenit”, të ketë kryer kursin e avancuar të oficerit ose kurse të njësuara me të, sipas urdhrimit të Ministrit të Mbrojtjes;

iii) Kapiteni, për të fituar gradën e “Majorit”, të ketë kryer kursin themelor të oficerit të shtabit ose kurse të njësuara me të, sipas urdhrimit të Ministrit të Mbrojtjes;

iv) Majori, për të fituar gradën e “Nënkolonelit”, të ketë kryer kursin e Komandës dhe Shtabit të Përgjithshëm ose kurse të njësuara me të, sipas urdhrimit të Ministrit të Mbrojtjes;

v) Nënkoloneli, për të fituar gradën e “Kolonelit”, të ketë kryer kursin e lartë të oficerit ose kurse të njësuara me të, sipas urdhrimit të Ministrit të Mbrojtjes;

vi) Koloneli, për të fituar gradën “Gjeneral brigade”, të ketë kryer kursin e lartë për sigurinë dhe mbrojtjen ose kurse të njësuara me të, sipas urdhrimit të Ministrit të Mbrojtjes;

vii) gradimi “Gjeneral major/Nënamiral” dhe “Gjeneral lejtnant/Admiral” bëhet në bazë të meritave, përgatitjes dhe aftësive profesionale, të vlerësuara nga Komisioni i Veçantë i Karrierës.

b) Nënoficerët:

i) Nëntetari, për të fituar gradën “Tetar”, duhet të ketë kryer kursin bazë të nënoficerit;

ii) Tetari, për të fituar gradën “Rreshter”, duhet të ketë kryer kursin e avancuar të nënoficerit;

iii) Rreshteri, për të fituar gradën “Kapter”, duhet të ketë kryer kursin e lartë të nënoficerit;

iv) Kapteri, për të fituar gradën “Kryekapter”, duhet të ketë kryer kursin e kryekapterit.

c) Ushtarët:

i) Kursanti, për të fituar gradën “Ushtar/detar I”, duhet të ketë kryer stërvitjen bazë;

ii) Ushtari/detari I, për të fituar gradën “Ushtar/detar II”, duhet të ketë kryer stërvitjen individuale të avancuar.

2. Kurset dhe kualifikimet e kryera brenda dhe jashtë vendit, për efekt të përparimit në gradë, për të gjitha llojet e gradave, njësohen me urdhër të Ministrit të Mbrojtjes, me propozimin e Shefit të Shtabit të Përgjithshëm.

3. Kurset dhe kualifikimet e kërkuara nga legjislacioni në fuqi, që rregullon aktivitetin e Agjencisë së Inteligjencës dhe Sigurisë së Mbrojtjes dhe të shërbimit të policisë kriminale ushtarake, njësohen me kurset dhe kualifikimet e kërkuara për marrjen e gradave, sipas këtij ligji, me urdhër të Ministrit të Mbrojtjes.

4. Ministria e Mbrojtjes, me qëllim arsimimin e shtetasve që dëshirojnë të bëhen pjesëtarë të Forcave të Armatosura, zhvillon politika dhe planifikon fonde buxhetore, si dhe mund të lidhë marrëveshje me institucione të arsimit parauniversitar, profesional dhe të lartë, publike dhe private.

Neni 21

Kriteret e përparimit në gradë për specialitetet

1. Përparimi në gradë për oficerët deri nënkolonel/kapiten i rangut II dhe nënoficerët deri kapter, që kryejnë detyra organike në specialitete në Forcat e Armatosura, si mjekë dhe personel i orkestrës frymore, bëhet sipas kriterëve të përcaktuara në nenet 13 dhe 14, të këtij ligji, dhe në përputhje me nevojat organike të Forcave të Armatosura.

2. Specifika e këtyre gradave bëhet e dallueshme nëpërmjet dizenjimit të veçantë të tyre.

3. Gradat e përfituara sipas këtij neni ruajnë vlerën juridike vetëm kur mbajtësit e tyre ushtrojnë funksione në specialitetin që është bërë parakusht për marrjen e gradës. Kur ushtaraku nuk ushtron detyrën sipas specialitetit të tij, mban të njëjtën gradë.

4. Ushtarakët e përcaktuar në pikën 1, të këtij neni, përfitojnë grada të tjera ushtarake të sistemit të karrierës, kur plotësojnë kriteret e tjera të këtij ligji për gradën respektive.

5. Numri i përgjithshëm i personelit, që mban grada për specialitetet, përcaktohet nga Ministri i Mbrojtjes, me propozimin e Shefit të Shtabit të Përgjithshëm. Përcaktimi i numrit të personelit që mban grada për specialitete bëhet duke marrë parasysh misionin dhe detyrat e strukturave të Forcave të Armatosura.

Neni 22

Komisionet e karrierës

1. Komisionet e karrierës janë autoritetet përgjegjëse për vlerësimin e përparimit të ushtarakëve në gradë, si dhe për kualifikimet që shërbejnë për marrjen e gradës së radhës.

2. Komisionet e karrierës janë:

a) komisioni i veçantë, i cili vlerëson oficerët për marrjen e gradave madhore;

b) komisioni i lartë, i cili vlerëson oficerët për marrjen e gradave major/kapiten i rangut III, nënkolonel/kapiten i rangut II, kolonel/kapiten i rangut I, si dhe nënoficerët për marrjen e gradës kryekapter;

c) komisioni i zakonshëm për oficerët me grada të ulëta, i cili vlerëson oficerët për marrjen e gradave toger/lejtant dhe kapiten/kapiten lejtant;

ç) komisioni i zakonshëm për nënoficerët, i cili vlerëson nënoficerët për marrjen e gradave të radhës, përjashtuar gradën kryekapter.

3. Përbërja e komisioneve të karrierës:

a) Komisioni i veçantë përbëhet nga:

i) Shefi i Shtabit të Përgjithshëm kryetar;

ii) dy gjeneralë majorë/nënadmiralë anëtarë;

iii) dy gjeneralë brigade/kundëradmiralë anëtarë.

b) Komisioni i lartë përbëhet nga:

- i) një gjeneral major/nënadmiral kryetar;
- ii) tre gjeneralë brigade/kundëradmiralë anëtarë;
- iii) tre kolonelë/kapitenë të rangut I anëtarë.

Në rastet kur shqyrtohen oficerë dhe nënoficerë të Agjencisë së Inteligjencës dhe Sigurisë së Mbrojtjes, në komision marrin pjesë respektivisht edhe dy kolonelë kur shqyrtohen oficerët dhe dy kryekapterë kur shqyrtohen nënoficerët nga kjo Agjenci, me të drejtë vote.

Në rastet kur shqyrtohen nënoficerët e forcave dhe strukturave mbështetëse për marrjen e gradës kryekapter, në komision marrin pjesë edhe dy kryekapterë, me të drejtë vote.

Komisioni i lartë mblidhet sipas afateve të përcaktuara në urdhrin e Ministrit të Mbrojtjes;

c) Komisioni i zakonshëm për oficerët me grada të ulëta përbëhet nga:

- i) një gjeneral brigade/kundëradmiral kryetar;
- ii) gjashtë kolonelë/kapitenë të rangut I anëtarë.

Në rastet kur shqyrtohen oficerë të Agjencisë së Inteligjencës dhe Sigurisë së Mbrojtjes, në komision marrin pjesë edhe dy kolonelë nga kjo Agjenci, me të drejtë vote.

Komisioni i zakonshëm për oficerët me grada të ulëta mblidhet sipas afateve të përcaktuara në urdhrin e Ministrit të Mbrojtjes.

ç) Komisioni i zakonshëm për nënoficerët përbëhet nga:

- i) një gjeneral brigade/kundëradmiral kryetar;
- ii) tre kolonelë/kapitenë të rangut I anëtarë;
- iii) tre kryekapterë anëtarë.

Në rastet kur shqyrtohen nënoficerë të Agjencisë së Inteligjencës dhe Sigurisë së Mbrojtjes, në komision marrin pjesë edhe dy kryekapterë/kapterë nga kjo Agjenci, me të drejtë vote.

Komisioni i zakonshëm për nënoficerët mblidhet sipas afateve të përcaktuara në urdhrin e Ministrit të Mbrojtjes.

4. Nuk bëjnë pjesë në komisionet e karrierës:

a) anëtarët e kabinetit të Ministrit të Mbrojtjes;

b) ushtarakët e shërbimeve inteligjente dhe informative, me përjashtim të rasteve të parashikuara në shkronjat “b”, “c” dhe “ç”, të pikës 3, të këtij neni.

5. Komisionet e karrierës i përfundojnë procedurat e punës së tyre brenda muajit korrik të çdo viti, me përjashtim të Komisionit të Veçantë.

6. Komisionet e karrierës ngrihen me urdhër të Ministrit të Mbrojtjes, me propozimin e Shefit të Shtabit të Përgjithshëm.

7. Funksionimi, procedurat e punës, mënyra e vlerësimit të ushtarakëve, gjatë procedurave për vlerësimin e përparimit të ushtarakëve në gradë, si dhe për kualifikimet përcaktohen me urdhër të Ministrit të Mbrojtjes, me propozimin e Shefit të Shtabit të Përgjithshëm.

8. Përjashtim nga sistemi i vlerësimit me pikë bëhet për marrjen e gradave gjeneral major/nënadmiral dhe gjeneral lejtant/admiral, të cilat vlerësohen në bazë të meritave, përgatitjes dhe aftësive profesionale.

Neni 23

Njësimi i gradave me funksionet organike

Njësimi i gradave me funksionet organike në Forcat e Armatosura përcaktohet me vendim të Këshillit të Ministrave, me propozimin e Ministrit të Mbrojtjes.

Neni 24

Pezullimi i ushtarakëve nga detyra

1. Pezullimi është ndërprerja e përkohshme e marrëdhënieve të punës për periudhën sa zgjat arsyeja e ndërprerjes. Në mbarim të kësaj periudhe, ushtaraku emërohet në përputhje me gradën që mban, me përjashtim të rastit kur dënohet me burgim.

2. Ushtaraku pezullohet:

a) kur ndaj tij fillon ndjekja penale dhe vendoset masa e sigurisë arrest në burg ose arrest në shtëpi, deri në marrjen e një vendimi të formës së prerë nga gjykata ose kur ndaj tij fillon procedimi penal për vepra penale që lidhen me detyrën;

b) për periudha studimi më shumë se 6 muaj, të ndërmarra me nismën e vetë ushtarakut dhe në lidhje me profesionin që ai ushtron;

c) me kërkesën e ushtarakut për të shoqëruar bashkëshortin/bashkëshorten, që emërohet jashtë shtetit në funksione zyrtare. Në këtë rast, pezullimi nuk mund të zgjatë më shumë se katër vjet.

3. Gjatë periudhës së pezullimit, ushtaraku nuk paguhet. Në rastin e parashikuar në shkronjën “a”, të pikës 2, të këtij neni, kur çështja penale pushohet ose kur me vendim gjykate të formës së prerë ushtaraku deklarohet i pafajshëm, ai emërohet në detyrë, i jepet paga bazë me të gjitha përfitimet e tjera që nga çasti i pezullimit.

4. Periudha e kohës së pezullimit nga detyra njihet si vjetërsi grade dhe shërbimi në Forcat e Armatosura, kur pezullimi ndodh për rastin e parashikuar në shkronjën “a”, të pikës 2, të këtij neni, dhe çështja penale pushohet ose kur me vendim gjykate të formës së prerë ushtaraku deklarohet i pafajshëm, ndërsa për rastet e parashikuara në shkronjat “b” dhe “c”, të pikës 2, të këtij neni, periudha e pezullimit njihet vetëm për efekt të vjetërsisë së gradës.

5. Pezullimi i oficerit nga detyra bëhet me urdhër të Ministrit të Mbrojtjes, ndërsa pezullimi i nënoficerit dhe ushtarit/detarit bëhet me urdhër të autoritetit që ka kompetencën e emërimit.

Neni 25

Dalja në rezervë e ushtarakëve

1. Ushtaraku del në rezervë nga shërbimi aktiv kur ka plotësuar njërin nga kushtet e mëposhtme:

a) ka plotësuar afatin e parashikuar në kontratë;

b) ka plotësuar moshën e përcaktuar në nenin 14 të këtij ligji;

c) ka plotësuar kohën e qëndrimit në shërbimin aktiv, sipas pikës 2, të nenit 13, të këtij ligji, për gradat respektive;

ç) ka dy vlerësime vjetore “pamjaftueshëm” gjatë kohës së qëndrimit në një gradë;

d) paraqet kërkesën dhe ajo miratohet nga organi përgjegjës. Organi përgjegjës kthen përgjigje brenda tre muajve. Në rast se organi përgjegjës nuk kthen përgjigje brenda këtij afati, kërkesa quhet e miratuar.

dh) kur bëhen shkurtime në numrin e përgjithshëm të personelit të Forcave të Armatosura. Në këtë rast, kriteret e përzgjedhjes së ushtarakëve që dalin në rezervë përcaktohen me udhëzim të Ministrit të Mbrojtjes, sipas propozimit të Shefit të Shtabit të Përgjithshëm të Forcave të Armatosura.

2. Shefi i Shtabit të Përgjithshëm del në rezervë me dekret të Presidentit të Republikës, me propozimin e Kryeministrit.

3. Oficerët me gradë madhore dalin në rezervë me urdhër të Kryeministrit, me propozimin e Ministrit të Mbrojtjes.

4. Oficerët, përveç atyre që mbajnë grada madhore, dalin në rezervë me urdhër të Ministrit të Mbrojtjes, me propozimin e Shefit të Shtabit të Përgjithshëm.

5. Nënoficerët dalin në rezervë me urdhër të Shefit të Shtabit të Përgjithshëm, me propozimin e komandantit të forcës ose komandantit të strukturës mbështetëse.

6. Ushtarët/detarët dalin në rezervë me urdhër të Shefit të Shtabit të Përgjithshëm, me propozimin e komandantit të forcës ose komandantit të strukturës mbështetëse.

Neni 26

Dalja në lirim e ushtarakëve

1. Ushtaraku del në lirim nga shërbimi aktiv kur ka plotësuar njërin nga kushtet e mëposhtme:

a) ka plotësuar moshën për pension pleqërie;

b) dënohet me burgim me vendim gjyqësor të formës së prerë;

c) shpallet i paafte nga ana shëndetësore për shërbim ushtarak me vendim të komisionit përkatës mjekësor;

ç) paraqet kërkesën dhe ajo miratohet nga organi përgjegjës. Organi përgjegjës kthen përgjigje brenda tre muajve. Në rast se organi përgjegjës nuk kthen përgjigje brenda këtij afati, kërkesa quhet e miratuar;

d) ka kryer shkelje shumë të rënda disiplinore, sipas përcaktimeve të legjislacionit në fuqi për disiplinën në Forcat e Armatosura të Republikës së Shqipërisë;

dh) në rastet e parashikuara në pikën 1, të nenit 25, të këtij ligji, kur është mbi moshën e shërbimit ushtarak në rezervë, sipas përcaktimeve të legjislacionit në fuqi për shërbimin ushtarak në Republikën e Shqipërisë.

2. Në rastet e parashikuara në shkronjat “b” dhe “d”, të pikës 1, të këtij neni, ushtaraku shkarkohet nga detyra dhe del në lirim.

3. Shefi i Shtabit të Përgjithshëm del në lirim me dekret të Presidentit të Republikës, me propozimin e Kryeministrit.

4. Oficerët me gradë madhore dalin në lirim me urdhër të Kryeministrit, me propozimin e Ministrit të Mbrojtjes.

5. Oficerët, përveç atyre që mbajnë grada madhore, dalin në lirim me urdhër të Ministrit të Mbrojtjes, me propozimin e Shefit të Shtabit të Përgjithshëm.

6. Nënoficerët dalin në lirim me urdhër të Shefit të Shtabit të Përgjithshëm, me propozimin e komandantit të forcës ose komandantit të strukturës mbështetëse.

7. Ushtarët/detarët dalin në lirim me urdhër të Shefit të Shtabit të Përgjithshëm, me propozimin e komandantit të forcës ose komandantit të strukturës mbështetëse.

Neni 27

Periudha e qëndrimit të ushtarakut në dispozicion

1. Kur ushtaraku lirohet nga detyra, ai emërohet menjëherë në një detyrë tjetër, në përputhje me arsimimin, specialitetin dhe funksionet organike sipas gradës që mban.
2. Në raste të veçanta, emërimi në një detyrë tjetër bëhet brenda një periudhe 2-mujore. Gjatë kësaj periudhe, ushtaraku i liruar nga detyra paguhet me pagën mujore të gradës që mban, por jo më shumë se dy muaj.

Neni 28

Ankimi për procedurën e vlerësimit të komisioneve të karrierës

1. Ushtarakët, që janë marrë në shqyrtim për gradën e radhës, mund të ankohen për vlerësimin e komisionit të karrierës te Ministri i Mbrojtjes. Ankimet bëhen brenda 10 ditëve nga data e shpalljes së rezultatit vetëm një herë.
2. Për shqyrtimin e ankesave, Ministri i Mbrojtjes krijon një komision të posaçëm të drejtuar nga një ushtarak me gradë madhore.
3. Komisioni i ngritur për shqyrtimin e ankesave vendos lënien në fuqi të vlerësimit të komisioneve të karrierës ose ndryshimin e këtij vlerësimi.
4. Procedurat dhe funksionimi i komisionit të shqyrtimit të ankesave përcaktohen me urdhër të Ministrit të Mbrojtjes, me propozimin e Shefit të Shtabit të Përgjithshëm.

Neni 29

Përfundimi i procedurave të gradimit

Gradimet e radhës bëhen vetëm pas përfundimit të procedurave të shqyrtimit të ankesave nga komisioni, sipas nenit 28 të këtij ligji.

Neni 30

Ankimi për procedurën e daljes në rezervë/lirim

1. Për mosmarrëveshjet që lindin për nxjerrjen në rezervë/lirim nga shërbimi ushtarak në Forcat e Armatosura, ushtarakut, përveç atij me gradë madhore, i lind e drejta të ankohet te Ministri i Mbrojtjes brenda 30 ditëve nga data e njoftimit për nxjerrjen në rezervë/lirim.
2. Ministri i Mbrojtjes, brenda 30 ditëve, shqyrton dhe vendos për ankesën.
3. Kur mosmarrëveshja nuk zgjidhet ose organi kompetent nuk e ka shqyrtuar kërkesën në afatin e caktuar në pikën 2, të këtij neni, ushtarakut i lind e drejta të ankohet në gjykatën administrative brenda 30 ditëve.

4. Kur akti i shfuqizuar nga gjykata ka të bëjë me nxjerrjen në rezervë ose në lirim të ushtarakut, ai rikthehet në detyrën e mëparshme ose në një detyrë tjetër të të njëjtit nivel me atë të mëparshmen.

Neni 31

Rikthimi në shërbimin aktiv

1. Ushtarakët në rezervë rikthehen në shërbimin aktiv vetëm në rastet kur:
 - a) bëhen shtesa në numrin e përgjithshëm të personelit të Forcave të Armatosura;
 - b) bëhet mobilizimi i përgjithshëm ose i pjesshëm.
2. Në rastet e rikthimit në Forcat e Armatosura, ushtarakët mbajnë gradën që kishin në çastin e daljes në rezervë.

Neni 32

Mospërputhjet gradë-funksion

1. Në rastet e riorganizimit strukturor të Forcave të Armatosura, për mungesë funksioni organik, ushtaraku, me pëlqimin e tij, mund të emërohet në një funksion më të ulët, duke mbajtur gradën që ka, por jo për më shumë se 3 vjet.
2. Mospërputhja e gradave me funksionet organike në Forcat e Armatosura nuk duhet të kalojë masën 10 për qind të numrit të përgjithshëm të personelit ushtarak.

KREU IV

DISPOZITA KALIMTARE DHE TË FUNDIT

Neni 33

Zëvendësimi i emërtesave

Emërtesa “Ushtar me pagesë/Profesionist”, e përdorur në legjislacionin në fuqi, zëvendësohet me emërtesën “Ushtar/Detar”.

Neni 34

Rregullimi i gradave të ushtarëve

Me hyrjen në fuqi të këtij ligji:

- a) ushtarëve profesionistë I , që kanë më pak se 1 vit kohë qëndrimi në gradë, u jepet grada “Ushtar I/Detar I”;
- b) ushtarëve profesionistë I, që kanë më shumë se 1 vit kohë qëndrimi në gradë dhe që kanë përfunduar stërvitjen individuale të avancuar (SIA) u jepet grada “Ushtar II/Detar II”;
- c) ushtarëve profesionistë II, që kanë më pak se 1 vit kohë qëndrimi në këtë gradë, u jepet grada “Ushtar II/Detar II”;

ç) ushtarëve profesionistë II, që kanë më shumë se 1 vit kohë qëndrimi në këtë gradë dhe kanë përfunduar SIA-n u jepet grada “Ushtar III/Detar III”;

d) ushtarëve profesionistë II që kanë më shumë se 2 vite kohë qëndrimi në këtë gradë dhe vlerësime “shumë mirë” apo “shkëlqyeshëm” në gradën e ushtarit profesionist u jepet grada “Ushtar IV/Detar IV”.

Neni 35

Implementimi i daljes në rezervë/lirim

Zbatimi i neneve 13 dhe 14, të këtij ligji, bëhet duke mos cenuar operacionalitetin dhe gatishmërinë e strukturave të Forcave të Armatosura.

Ministri i Mbrojtjes, me propozimin e Shefit të Shtabit të Përgjithshëm, miraton planin e daljes në rezervë ose lirim të ushtarakëve, kur dalja në rezervë ose lirim sjell cenimin e operacionalitetit dhe gatishmërisë së strukturave të Forcave të Armatosura.

Neni 36

Referenca e jashtme

Kudo në legjislacionin në fuqi, ku bëhet referim në ligjin nr. 9171, datë 22.1.2004, “Për gradat dhe karrierën ushtarake në Forcat e Armatosura të Republikës së Shqipërisë”, referenca do të konsiderohet e bërë në këtë ligj.

Neni 37

Nxjerrja e akteve nënligjore

1. Ngarkohet Këshilli i Ministrave të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të pikës 5, të nenit 13, dhe të nenit 23, brenda 6 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

2. Ngarkohet Ministri i Mbrojtjes të nxjerrë aktet nënligjore në zbatim të neneve 9, pika 3; 15, pika 4; 16, pika 4; 18, pika 8; 19, pika 3; 20, pikat 2 dhe 3; 21, pika 1; 22, pika 7, dhe 28, pika 4, brenda 6 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji.

Neni 38

Shfuqizime

Ligji nr. 9171, datë 22.1.2004, “Për gradat dhe karrierën ushtarake në Forcat e Armatosura të Republikës së Shqipërisë”, shfuqizohet.

Neni 39

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

K R Y E T A R I

Ilir META

Miratuar në datën 12.6.2014